

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2769

Vragen van de leden **Joldersma** en **Çörüz** (beiden CDA) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *minderjarigen die zich na alcoholgebruik schuldig maken aan misdrijven en (uitgaans-)geweld* (ingezonden 22 maart 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 14 juni 2012).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht dat kinderen onder de 16 zich na alcoholgebruik op grote schaal schuldig maken aan misdrijven en (uitgaans-)geweld?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kent u de gebruikte methode om alcoholgerelateerde incidenten in kaart te brengen, en wat is uw oordeel over de methode?

Antwoord 2

Ik ben geïnformeerd over de gebruikte methode. Via een specifieke zoek sleutel is de Basis Voorziening Handhaving (BVH) bevraagd op incidenten die onder invloed van alcohol gepleegd worden. Registratie van middelengebruik acht ik van belang om delictpleging onder invloed goed te kunnen bestrijden. Dit geldt in het bijzonder voor geweld, omdat alcoholgebruik bij dit delict een belangrijke risicofactor vormt. Al in 2007 zijn op initiatief van de toenmalige minister van Justitie drie pilots gehouden, waarbij de politie via haar basisprocessensysteem alcohol- en drugsgebruik bij geweld registreerde. Daaruit kwam naar voren dat bij 31% van de geweldsdelicten middelengebruik aan de orde was. De aangehouden verdachten waren relatief vaak jong: 42% was jonger dan 24 jaar (Kamerstukken II 2008/09, 27 565, nr. 83). Om een completer inzicht te krijgen dan alleen via de politieregistratie, kan ook gekeken worden naar de gegevens van het Letsel Informatie Systeem (LIS) dat stichting VeiligheidNL (voorheen Consument en Veiligheid) met subsidie van VWS onderhoudt. Via het LIS worden slachtoffers geregistreerd die na een ongeval, geweld of automutilatie zijn behandeld op een Spoedei-

¹ Telegraaf, 20 maart 2012.

sende Hulp (SEH) afdeling van een selectie van ziekenhuizen in Nederland. In het LIS wordt ook geregistreerd wat de oorzaak en toedracht waren van het letsel of de vergiftiging (bijvoorbeeld of alcohol of drugs in het spel was). VeiligheidNL onderzoekt momenteel de mogelijkheden om deze SEH-gegevens lokaal in te zetten voor vroegsignalering en preventie en streeft ernaar eind dit jaar inzicht te hebben in de mogelijkheden.

Vraag 3

Welke mogelijkheden ziet u om bij incidenten en delicten de politie meer actief te laten registreren op alcoholgebruik?

Antwoord 3

Zoals aangegeven in mijn brief van 25 maart 2011 tref ik voorbereidingen voor een meer systematische registratie door de politie van alcohol- en drugsgebruik bij geweld (Kamerstukken II, 2010–2011, 28 684, nr. 311). Zo is na de drie pilots in 2007 een impactanalyse gemaakt van de personele, financiële en technische consequenties van de registratie en is in overleg met de politie een overzicht opgesteld van maatregelen die getroffen moeten worden om de registratie in te voeren. Deze registratie dient om het middelengebruik bij de sanctieoplegging te kunnen betrekken, zodat dit als strafverzwarende factor kan meegewogen worden en ook om meer voorwaardelijke sancties in te zetten, zoals locatieverboden en alcoholverboden en gedragsinterventies die ingrijpen op dit middelengebruik. Alvorens dit registratietraject te implementeren dient de politie de bevoegdheid te krijgen om middelentesten in te zetten. Een wetsvoorstel is in voorbereiding en zal in juni aan de vaste adviesorganen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie aangeboden worden.

Vraag 4

Gaat u dronkenschap van jongeren onder de 16 jaar harder aanpakken, door dronken jongeren vaker te beboeten voor openbare dronkenschap en te komen tot een objectief hanteerbare norm wanneer er bij deze jongeren sprake is van openbare dronkenschap?

Antwoord 4

In 2011 zijn 3 114 geldboetevonnissen opgelegd voor openbare dronkenschap, waarvan 3 079 met betrekking tot jongeren onder de 16 jaar (98,9%). In 2010 ging het om 3 103 zaken, waarvan 2 991 gericht op jongeren (96,4%). Bij de transacties via het OM had 1,2% in 2010 betrekking op jeugd en 8,0% in 2011. Bij de OM-afdoening betrof het in 2011 jeugdigen in 1,9% van de gevallen. Uit deze cijfers blijkt dat openbare dronkenschap onder jongeren vooral met geldboetevonnissen wordt afgedaan. Ik heb geen aanwijzingen dat politie en justitie terzake tekortschieten en dat jongeren vaker beboet zouden moeten worden.

Volgens de huidige delictomschrijving van openbare dronkenschap moet sprake zijn van een «kennelijke staat». De politieagent moet dus op basis van zijn eigen waarneming constateren dat sprake is van dronkenschap in het openbaar en deze dronkenschap moet zich uiten in aanstootgevend, overlastgevend of gevaarlijk gedrag. Als dit criterium vervangen wordt door een objectief hanteerbare norm, zou openbare dronkenschap in termen van alcoholpromillages vertaald moeten worden. Dit zou betekenen dat ook zonder kennelijke staat en zonder aanstootgevend, overlastgevend of gevaarlijk gedrag sprake kan zijn van dronkenschap, wanneer iemand meer dan een vooraf vastgesteld alcoholpromillage gedronken heeft. Dit zou feitelijk neerkomen op een verbod om zich in de openbare ruimte te bevinden indien men meer dan een bepaalde hoeveelheid alcohol genuttigd heeft, óók wanneer van kennelijke staat in het geheel geen sprake is. Ik acht dit onwenselijk. Daarbij zou voor een veroordeling ter zake van openbare dronkenschap bovendien noodzakelijk zijn om alcoholtesten in te zetten om dit feit bewijsbaar te maken. Ook dit is onwenselijk, aangezien nu met de enkele vaststelling van de opsporingsambtenaar kan worden volstaan. Daarnaast is in het wijzigingsvoorstel van de Drank- en Horecawet dat thans ter behandeling bij de Eerste Kamer ligt, een bepaling opgenomen, waarmee het voor jongeren onder de 16 jaar verboden is op voor het publiek toegankelijke plaatsen alcoholhoudende drank aanwezig te hebben of voor consumptie

gereed te hebben.² In combinatie met artikel 453 van het Wetboek van Strafrecht biedt dit voldoende mogelijkheden om dronkenschap onder jongeren aan te pakken, wanneer dit overlast tot gevolg heeft.

Vraag 5

Hoe wordt tot op heden uitvoering gegeven aan de aanwijzing aan het Openbaar Ministerie om bij alcoholgerelateerde misdrijven of overtredingen een zwaardere strafeis te stellen?

Antwoord 5

Voor de sanctieoplegging bij geweldsmisdrijven zullen alcohol- en drugstesten worden ingezet. Een wetsvoorstel is hiervoor in voorbereiding en zal in juni aan de vaste adviesorganen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie aangeboden worden. Met de invoering van deze middelentesten hangt samen dat het Openbaar Ministerie de resultaten hiervan betreft in zijn vorderingsbeleid. De alcohol- en blaastesten ondersteunen dit. Bij geweldsmisdrijven onder invloed zal een hogere straf worden gevorderd, zodra het wetsvoorstel in werking is getreden dat de politie de bevoegdheid geeft middelentesten af te nemen.

² 32 022 Wijziging van de Drank- en Horecawet met het oog op het terugdringen van het alcoholgebruik onder met name jongeren, de voorkoming van alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde, alsmede ter reductie van de administratieve lasten.